

Abstrakt

Předložená práce se zaměřuje na souvislosti mezi vybranými metafikčními texty a narativní teorií. Výběr sestává ze dvou skupin sebereflexivních textů. První ze skupin se zaměřuje na metafikční tendence románů 17. a 18. století. Výběr záměrně nebere v úvahu původ textů. Kromě *Toma Jonese* od Henryho Fieldinga a *Život a názory blahorodého pana Tristrama Shandyho* od Laurence Sterna se kapitola zabývá i Cervantesovým *Důmyslným rytířem Donem Quijotem de la Manchou*. Druhá ze skupin se zaměřuje na poválečnou americkou metafikci (*Ztracen v panoptiku* Johna Barthe, *Sněhurka* Donalda Barthelma a *Jatka číslo pět* Kurta Vonneguta). Tyto texty představují souvislý celek z předem vymezeného období.

Obecně je metafikce chápána jako fikce o fikci. Předložená práce navrhuje odlišnou interpretaci, a to v rámci Foucaultova pojetí epistémé. Metafikce tak není chápána jako samostatný literární žánr, ale jako součást širšího kontextu chápání reprezentace. Reprezentace je v metafikci klíčovým pojmem a rostoucí vypravěčské sebeuvědomění tak lze interpretovat v širších souvislostech. Diplomová práce klade důraz na kontrastivní a interdisciplinární přístup.

Práce je rozdělena na pět kapitol. První kapitola představuje teoretický úvod zaměřený na problematiku definici metafikce. Opírá se o *Dvorní dámy* od Diega Velázqueze a Foucaultovu analýzu tohoto obrazu. Kapitola také prezentuje narativní teorii využitou v práci. Druhá kapitola spočívá v analýze a interpretaci starších textů, které jsou předloženy v chronologickém pořadí (*Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha* od Miguele Cervantese y Saavedry, *Tom Jones* od Henryho Fieldinga, *Život a názory blahorodého pana Tristrama Shandyho* od Laurence Sterna). Třetí kapitola představuje poválečné metafikční texty a s cílem interpretace na ně aplikuje narativní teorii. Čtvrtá, ústřední kapitola sestává z historického přehledu změn v reprezentaci. Je založena na Foucaultově teorii epistémé, a metafikce je tak chápána v rámci širšího společensko-kulturního kontextu. Mimoto obsahuje tato kapitola i

Iserův koncept významu textu a vysvětluje ho ve vztahu k rámcování. Pátá kapitola práci zakončuje, opakuje hlavní body, shrnuje a analyzuje její výsledky.

Klíčová slova: metafikce, sebereflexivní, vyprávění, Cervantes, Fielding, Sterne, Barthelme, Vonnegut, Barth, narativní teorie